

Мета

роботи:

У вишивках — частинка життя їх авторів, відчуття кольору та гармонії, знання про природу людського буття, багата символіка. Отож, сьогодні мусимо збирати все втрачене і розкидане, закладати старі і свої нові символи у вишивку, бо так було споконвіку

Світ краси й фантазії

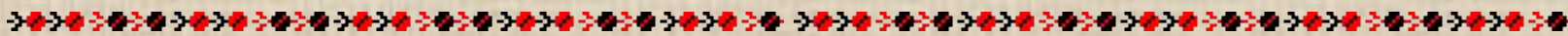
*Поетичне осмислення
навколишньої природи*

*Схвильована
розповідь про думки і
почуття людина*

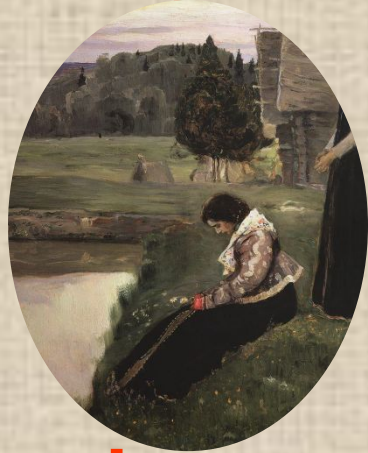

*Світ натхненних
образів, що сягають
давньої міфології,
звичаїв і уявлень
наших предків*

Як усе розмаїття форм життя вмістити у певні межі, у конкретну форму?

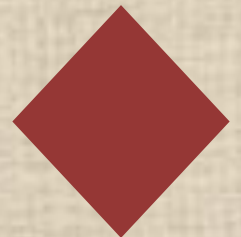
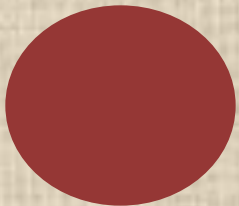
З давніх часів це питання хвилювало людство

І відповідь було знайдено:

прості геометричні форми

використовувалися як графічний знак, що символізував природні явища, стихії, людину у світі.

Магічним значенням наділяли кожен геометричний знак-символ застосовували як оберіг від злих духів, як втілення космічного порядку і гармонії.

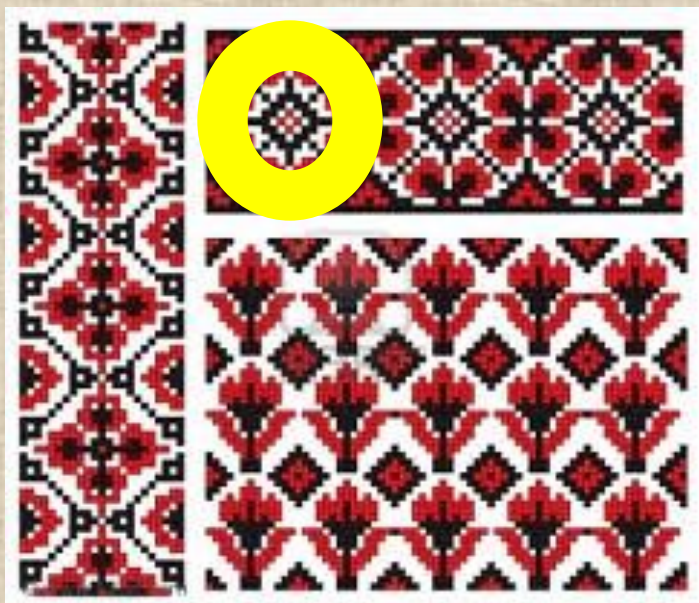

Вишивка в одязі мала заклинальну символіку, була оберегом.

Вишитий узор набував магічної сили й виконувався в суворо визначених місцях : навколо шиї, на грудях, на подолі.

Основна увага приділялась оздобленню рукава як шанування роботящих рук, підкреслення їхньої сили і вправності.

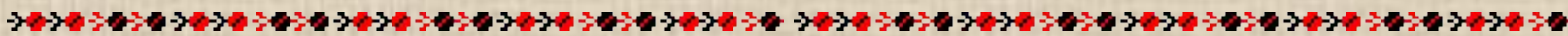

Коло /круг/

- символ сонця, неба,
символ нескінченності,
вічності, довершеності,
досконалості.

Оточені колом предмети з
одного боку символізують
обмеженість, а з іншого -
захист від небезпеки, яка
існує в навколишньому
світі.

Квадрат

СИМВОЛ

упорядкованості,

стабільності,

визначеності,

раціонального

інтелекту, а також
Символіка квадрата
символ певної ділянки
відповідає символіці
землі.

Числа чотири. Чотири

пори року, чотири стадії

людського життя і

чотири сторони світу є

джерелом

упорядкованості і

стабільності.

Трикутник

символ святої Трійці, вогню, прагнення до вдосконалення; міг символізувати воду, дощову хмару, богиню неба. Трикутник з основою внизу символізує вогонь і потяг до небесних сил. Трикутник з вершиною внизу символізує воду.

Два такі трикутники при накладанні один на одного утворюють шестикутну зірку - символ людської душі.

Трикутник завжди символізує три стихії – воду, повітря й вогонь, а ще матір, батька і дитину.

Ромб

ще в первіснообщинну епоху символізував матеріальне благополуччя та продовження роду, йому близька символіка квадрата. Як і квадрат, він уособлював ~~Уквадраті ромбу~~ розділеному на 4 частини, з кружечками або крапками у кожній, вбачають символ засіяного поля або нового двору, що будується

Хрест

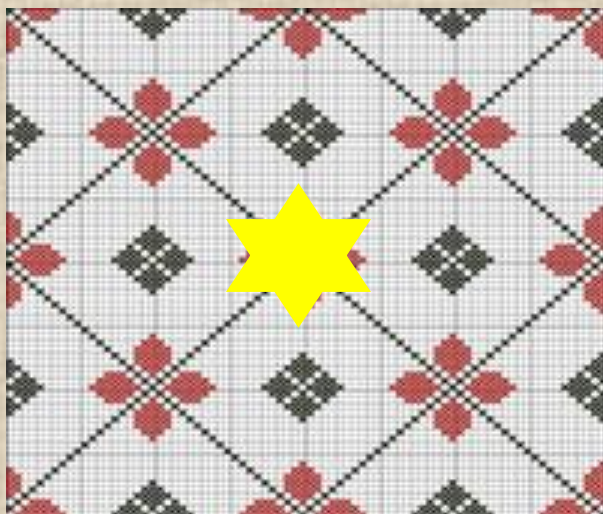
один із найдавніших символів, знак сонця і вогню, символ вічного життя. Вертикаль хреста означала батьківське начало, горизонталь – материнське, а сам хрест з колом-сонцем утворював третю силу – синівську

Зірки

,

розкидані по рукаві і зібрані в геометричний орнамент, - це уявлення про структуру Всесвіту, що вже є не хаотичним і безладним, а упорядкованим і гармонійним, і знову засіяним, щоб нести нові й нові паростки життя у далекі світи.

Орнамен

Т

Характерною особливістю орнаменту є ритмічне чергування елементів або груп елементів, співмірність усіх елементів, з являється тоді, коли один і той же мотив повторюється два або декілька разів. Для цього лишають тільки загальні, характерні для цілого виду рослин або тварин, риси. Узагальнені, стилізовані елементи можуть легко повторюватися в орнаменті декілька разів, утворюючи

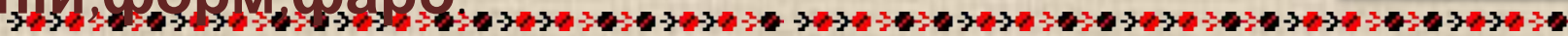

Іноді мотиви у візерунку не повторюються. Візерунок будується на основі симетрії та асиметрії .

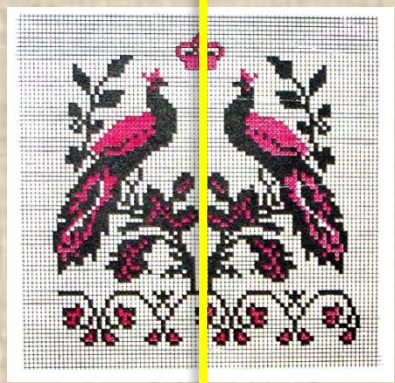
Для візерунків української вишивки характерна симетрія-закономірне розташування основних ліній форм фарб

Симетрія

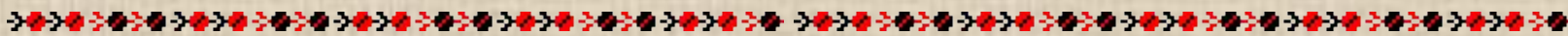
З однією
віссю

З двома
осями

З
декілько
ма осями

Гуцульська вишивка

Яскравою особливістю гуцульської вишивки є її геометричний орнамент. Він включає в себе прості мотивчі і складні фігурні елементи, мотиви-комплекси. Це ромб, напівромб, по-різному поєдані в горизонтальних напрямках.

Типовою композицією гуцульської вишивки є різні за шириною стрічкові смуги, рапорт яких складається з **двох об'єктів** симетрично, згідно з орнаментальною сіткою, створеною з комплексу горизонтальних, скісних, прямих ліній

Для Гуцульщини є характерними розеткові та квадратіві композиції з численними варіантами контурного обрамлення.

Творчі завдання

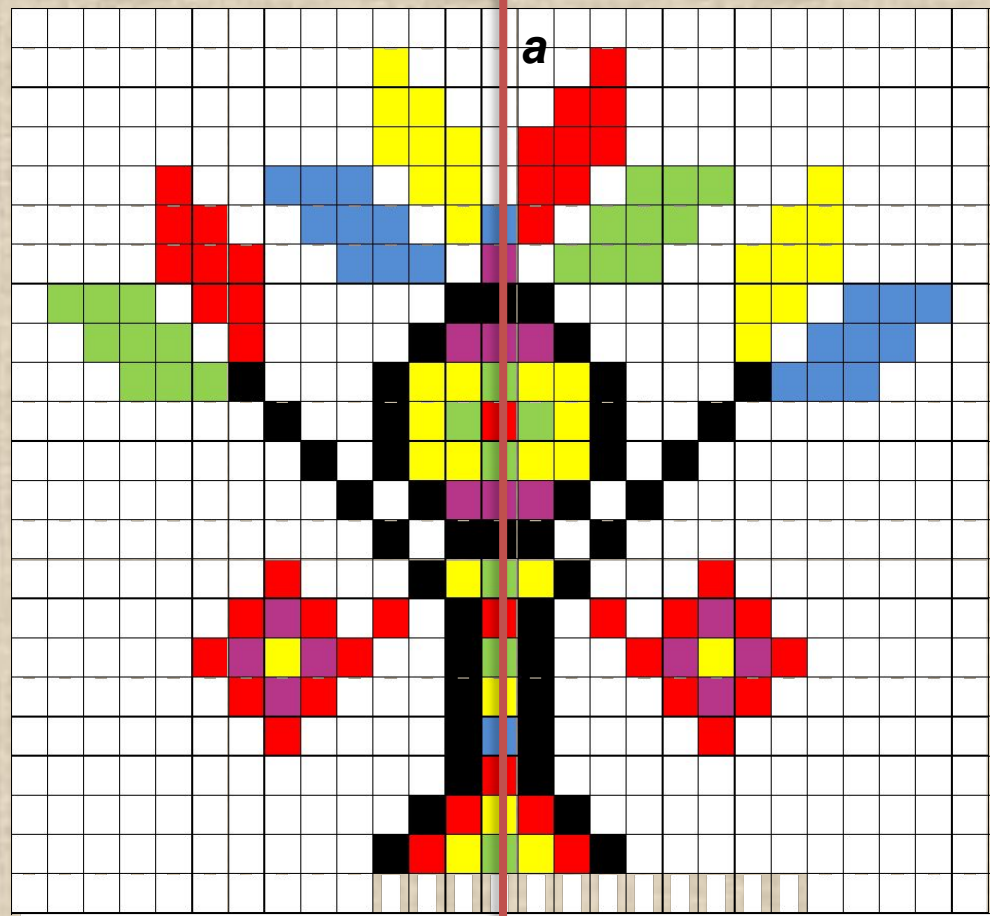
клас

1. Поле 27x23 клітинки. Яка частина малюнка пофарбована у синій колір?

Скільки процентів малюнка зафарбовано? Скільки квадратів зображено на малюнку?

клас

Зобразіть другу частину малюнка, якщо відомо, що пряма a – вісь симетрії

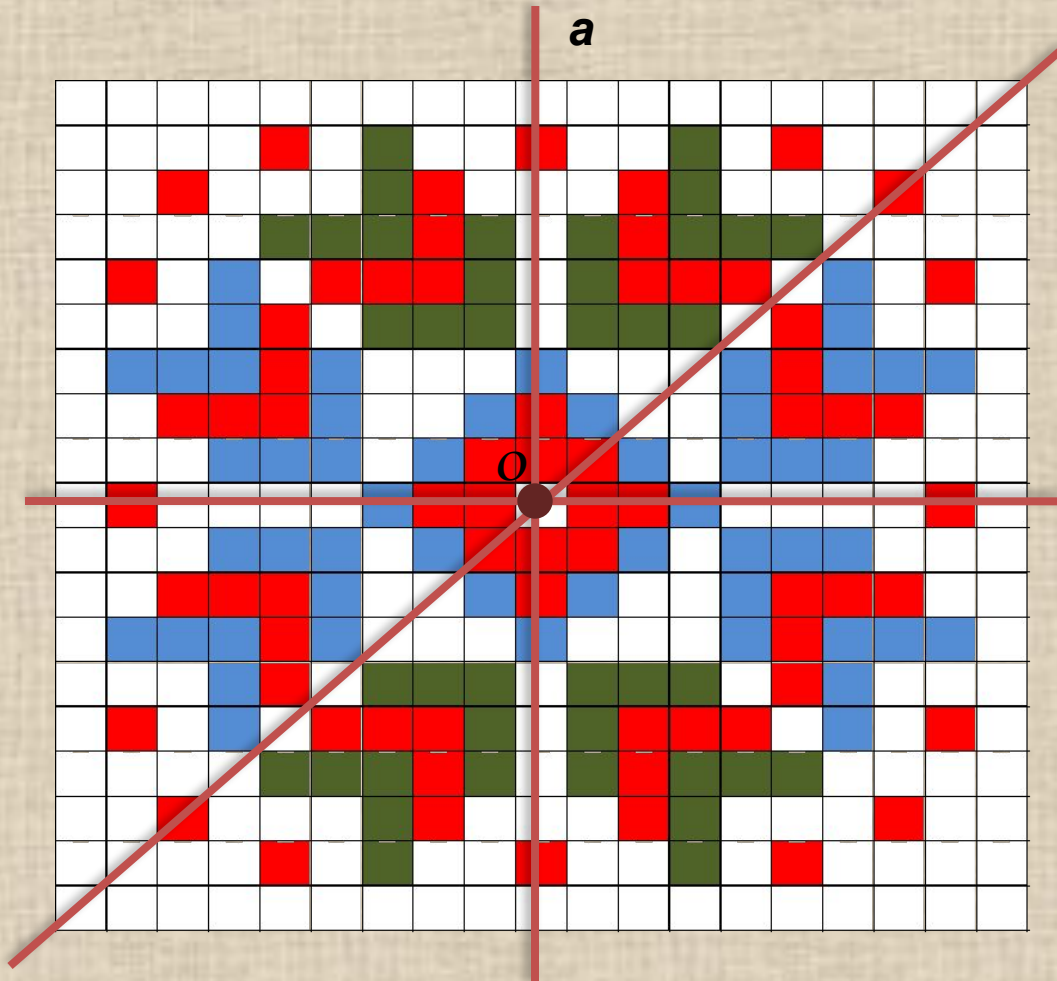
Творчі завдання

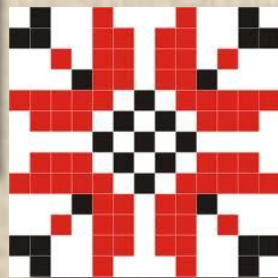
7-9

клас

Укажіть

- ❖ Осі симетрії даного візерунка
- ❖ Центр симетрії візерунка
- ❖ Побудуйте частину малюнка, якого бракує, якщо відомо:
- ❖ Пряма a - вісь симетрії
- ❖ Точка O - центр симетрії

Творчі завдання

- ◆ Знайдіть приклади схем української національної вишивки.
- ◆ Укажіть геометричні фігури, які використовувались при виконанні вишивки (поясніть чому саме вони).
- ◆ Побудуйте осі симетрії малюнка, центр симетрії. Укажіть декілька симетричних точок.

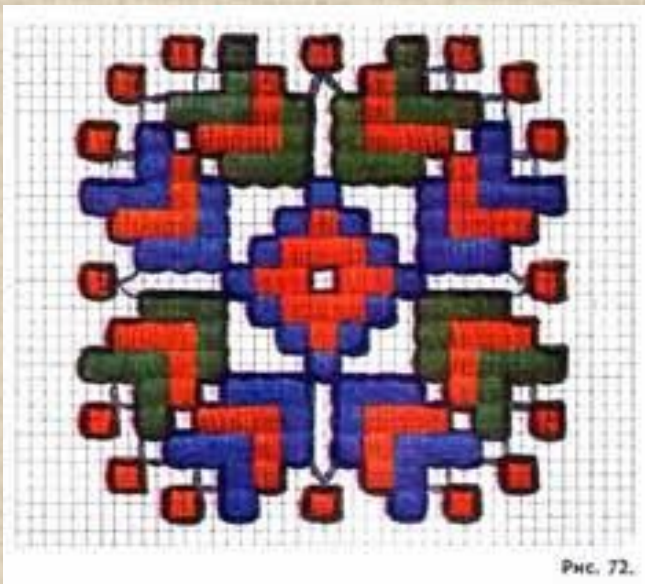

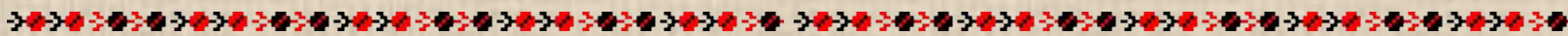
Рис. 72.

Рис. 73.

Висновк

и

Математика - це не тільки чітка система законів, теорем і задач, але й унікальний засіб пізнання краси. Математичні закономірності діють однаково ефективно у кристалах і живих організмах, в атомі й у Всесвіті, у витворах мистецтва і наукових відкриттях. У вишивці яскраво й повно розкрилася душа народу, споконвічне прагнення до прекрасного, високорозвинене почуття ритму в побудові орнаменту, гармонії кольорових поєднань. Це давнє й вічно молоде мистецтво. Секрет його молодості в єдності людини з природою, в умінні протягом століть зберігати і примножувати красу, дарувати людям радість зустрічі з прекрасним.

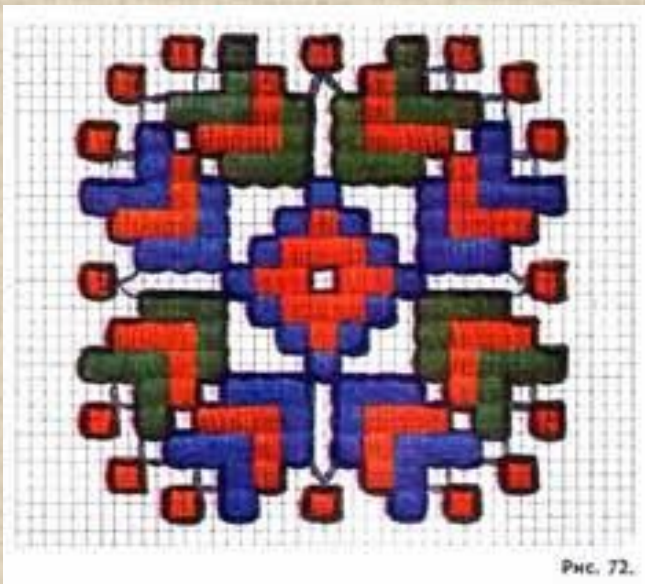

Рис. 72.

ВМС 137

Гуцульські майстри виявили глибоке розуміння краси, своєрідної поезії геометрично-графічної лінії, гармоній форми і ритму. Сучасний стан нашого суспільства характеризується посиленням інтересу народу до вітчизняної історії та культури, до усвідомлення необхідності збереження традиційного народного мистецтва як генофонду його духовності, втрата якого загрожує існуванню самого народу.

